Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет історії і соціальних наук
Кафедра історії та методики її навчання

СИЛАБУС

Назва дисципліни / освітнього компонента	**Проблеми міжнародних відносин сучасності**
Освітня програма	**ОПП 014 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» першого бакалаврського рівня**
Компонент освітньої програми	**Вибірковий**
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	**3 кредитів / 90 годин**
Вид підсумкового контролю	**Залік**
Мова викладання	**Українська мова**
Викладач	**Михальчук Роман Юрійович, кандидат історичних наук, доцент, професор кафедри історії та методики її навчання**
CV викладача на сайті кафедри	https://fipmv.rv.ua/index.php/kafedry/kafedra-ii
E-mail викладача	r.mykhalchuk@ukr.net roman.mykhalchuk@rshu.edu.ua
Консультації	**Згідно розкладу кафедри**

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Проблеми міжнародних відносин сучасності» є ознайомлення студентів з основними проблемами міжнародних відносин сучасного періоду, надання студентам системних теоретичних знань з міжнародних відносин, які необхідні для формування навичок професійної роботи. Курс передбачає вивчення актуальних проблем сучасності міжнародних відносин другої половини XX – початку XXI ст. В умовах посилення взаємозалежності світу перед учасниками глобальних політичних взаємодій по новому постає низка проблем та викликів, що і розглядається в даному курсі.

Завданнями вивчення дисципліни є засвоєння студентами знань про складові та розвиток міжнародних відносин сучасності та проблем даного періоду. Важливим завданням є навчитися аналізувати та застосовувати набуті знання у професійній діяльності.

Курс є важливим для набуття необхідних для історика компетенцій. Згідно із вимогами освітньо-професійної програми базовою інтегральною компетенцією є ґрунтовна підготовка для викладацької, науково-практичної, організаційно-управлінської, аналітичної діяльності в галузі гуманітарних наук. Вивчення дисципліни дозволяє здобути такі *загальні компетенції (ЗК):*

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

ЗК02. Навички використання інформаційних, комунікаційних та педагогічних технологій.

ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Володіння державною та, як найменш, однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування.

Фахові компетенції (ФК), які дозволяє здобути вивчення дисципліни:

ФК01. Здатність використовувати теорію та методику вивчення історії та правознавства у практичній роботі вчителя.

ФК04. Уміння знаходити, збирати і первинно узагальнювати фактичний матеріал, роблячи обґрунтовані висновки.

ФК05. Уміння працювати із навчально-методичним забезпеченням навчального процесу в школі.

ФК06. Перекладати оригінальну спеціальну літературу, редагувати наукові тексти, вільно користуватися однією з іноземних мов у своїй професійній діяльності.

Дисципліна розроблена із урахуванням принципу поліваріантності розвитку історичної науки. На практичних заняттях формується уміння правильно давати відповідь, мати чітку логічну структуру та правильну побудову, виробляється творчий підхід до розв'язання поставлених проблем.

Очікувані результати навчання

Очікуваними результатами навчання є концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для системного мислення та інноваційної діяльності. Опанування курсу «Проблеми міжнародних відносин сучасності» для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (історія) дасть можливість досягти *програмних результатів (ПРН):*

Знання (Зн):

ПРН02. Закономірностей розвитку історичних процесів та конкретний фактичний матеріал з історії рідного краю, України, країн світу.

ПРН04. Історичного шляху розвитку світової та вітчизняної політико-правової думки.

Уміння (Вм):

ПРН08. Використовувати набуті знання для вирішення завдань своєї професійної діяльності.

ПРН09. Володіти навиками бібліографічного аналізу, способами і прийомами роботи з різними базами даних, архівними, бібліотечними та музейними фондами.

ПРН10. Комплектувати, обробляти та класифікувати історичні джерела, архівні документи, археологічні та етнографічні матеріали.

ПРН11. Користуватися ЕОМ для виявлення й обробки джерельних даних.

Комунікація (Ком):

ПРН15. Уміння ефективно спілкуватись на професійному та соціальному рівнях.

ПРН16. Уміння представляти та обговорювати отримані результати та здійснювати трансфер набутих знань.

Автономія і відповідальність (АіВ):

ПРН17. Здатність адаптуватись до нових умов, самостійно приймати рішення та ініціювати оригінальні освітні комплексні проекти.

ПРН19. Здатність відповідального ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу

Тема 1. Місце дисципліни в системі суспільних наук.

Тема 2. Структура міжнародних відносин.

Тема 3. Міжнародні системи.

Тема 4. Міжнародні конфлікти.

Тема 5. Мирне співіснування та міжнародна співпраця.

Змістовий модуль 2. Сучасні міжнародні відносини.

Тема 6. Формування біполярної структури в системі міжнародних відносин та розгортання холодної війни (1945–1960-ті рр.).

Тема 7. Розрядка та стабілізація міжнародної системи (1960-ті – кінець 1970-их рр.).

Тема 8. Міжнародні відносини у 80-х рр. XX – на поч. XXI ст.

Тема 9. Особливості регіональних систем міжнародних відносин (1945 – поч. XXI ст.).

Тема 10. Україна в системі міжнародних відносин сучасності.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945–1970-ті роки): Підруч. / В. А. Манжола, М. М. Білоусов, Л. Ф. Гайдуков та ін. К.: Либідь, 1999. 558 с.
2. Міжнародні відносини та світова політика: підручник / кер. авт. кол. В. Ю. Крушинський; за ред. В. А. Манжоли. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 863 с.
3. Цимбалістий В. Ф. Теорія міжнародних відносин: навч. Посіб. / В. Ф. Цимбалістий. 3-тє вид. доповн. та випр. Львів: Новий світ. 2000, 2007. 360 с
4. .Шепелєв М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. К.: Вища шк., 2004. 622 с.

Додаткова

5. Батинський С. Російська квазіцивілізація: історичний виклик для України і світу. Дрогобич: Посвіт, 2014. 100 с.
6. Близький Схід: міжнародна безпека, регіональні відносини та перспективи для України / Відп. ред. Б.О. Парахонський. К., 2008.
7. Васильєв А. Большая африканская война / Азия и Африка сегодня. – 2001. – № 1, 2.
8. Гайдуков Л. Ф., Кремень В. Г., Губерський Л. В. та ін. Міжнародні відносини і зовнішня політика. К.: Либідь, 2001.
9. Дюрозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Пер. з фр. К.: Основи, 1995. 903 с.
10. Івченко О.Г. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан. К., 1997.
11. Камінський А. Основи міжнародних відносин. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 238 с.
12. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні відносини XX століття: навчальний посібник. К.: Школяр, 2005. 360 с.
13. Коппель О. А., Пархомчук О. С. Міжнародні системи. Світова політика. К.: ФАДА ЛТД, 2001. 224 с.
14. Матвієнко В., Головченко В. Історія української дипломатії XX століття у постатях. К., 2001.
15. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Теорія міжнародних відносин» Укладач: Гнасевич Н. В., Тернопіль. 2018.
16. Світова гібридна війна: український фронт / за заг. ред. В. Горбуліна. – Київ: НІСД, 2017. 496 с.
17. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. Х.: Право, 2016. 540 с.
18. Троян С. С. Вступ до теорії міжнародних відносин: Навч. посіб. К.: НМЦВО, 2000.

19. Україна та Росія: проблеми політичних і соціокультурних відносин. К.: Інститут історії України НАН України, 2003. 604 с.
20. Чекаленко Л. Д., Федуняк С. Г. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): Підручник. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с.
21. Швед В.О. Близькосхідний регіон у сучасних стратегіях трансатлантичної спільноти. К., 2006.

Інформаційні (інтернет) ресурси

22. Мальський М.З., Мацях М.М. Теорія міжнародних відносин: Підручник / М. З. Мальський, М. М. Мацях. 3-е вид. К.: Знання, 2007. 461 с.. https://studfile.net/preview/7340259/
23. Теорія міжнародних відносин (Мальський М.З., Мацях М.М.) http://uchebnik-online.com/soderzhanie/ua_textbook_23.html